

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **Slovenský pozemkový fond**, so sídlom Búdková č. 36, 817 99 Bratislava, zast.: *BOLLARDT, s.r.o.*, advokátska spoločnosť so sídlom Štúrova č. 4, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Bratislave**, so sídlom Pekná cesta č. 15, 831 05 Bratislava, za účasti: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, s doručovacou adresou Primaciálne námestie č. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutí** správneho orgánu v konaní ROEP, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. januára 2011 č. k. 2S 124/2006-114, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. januára 2011 č. k. 2S 124/2006-114 **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi ani zúčastnenej osobe Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č. Co 85/05-BP zo dňa 16.01.2006 žalovaný ako odvolací správny orgán postupom podľa § 18 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších právnych predpisov (katastrálny zákon) – ďalej na účely tohto rozsudku tiež „zák. č. 162/1995 Z.z.“, a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších právnych predpisov (Správny poriadok) potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu, pracovisko Bratislava V., č. k. O-1-9-6/05-roep.Rus zo 06.10.2005, ktorým uvedený prvostupňový katastrálny orgán vyhovel námietke Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava proti návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov v katastrálnom území R.

2. Pri svojom rozhodnutí vychádzal žalovaný z nasledovného skutkového stavu, zisteného v rámci správneho konania. Oblastnou osídľovacou úradovňou v Bratislave bola vydaná podľa § 6 ods. 1 Nariadenia vlády č. 30/1948 Zb. listina označená ako Výmer č. 20738/obl.-1949, ktorá umožnila osobám B., rod. M., a B., aby dočasne užívali predmetné parcely v k.ú. R., ktorých sa súčasný proces registrácie obnovy evidencie pozemkov (ďalej v rozsudku tiež „ROEP“) vykonávaný v zmysle zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ďalej na účely tohto rozsudku tiež „zák. č. 180/1995 Z.z.“) dotýka.

3. Následne námietke Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava proti návrhu ROEP žalovaný vyhovel tak, že pri parcele UO č. X. (PKV č. 1023) ruší zápis „vlastník B., rod. M. (SPF) vo vlastníckom podiele $\frac{1}{2}$ a B. (SPF) vo vlastníckom podiele $\frac{1}{2}$ “ ako aj v časti titul nadobudnutia „Výmer č. 20738/obl.-1949“ a zapíše v časti vlastníka „Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava vo vlastníckom podiele $\frac{1}{1}$ “ a v časti titul nadobudnutia „PK vložka č. 1023 – B5 a zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí“.

4. Svoje rozhodnutie žalovaný s poukazom na citované ustanovenia § 1, § 7 ods. 1 a 3 zák. č. 162/1995 Z.z., § 6 ods. 1 Nariadenia vlády č. 30/1948 Zb. o majetku, ktorý zanechali v Československej republike osoby presťahované do Maďarska podľa Československo-maďarskej dohody o výmene obyvateľstva, § 2 ods. 3 písm. a) vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 157/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva

k pozemkom v znení neskorších právnych predpisov, § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších právnych predpisov ako aj § 59 ods. 2 Správneho poriadku odôvodnil najmä tým, že postup správneho orgánu v zmysle ust. § 12 ods. 1 písm. b) zák. č. 180/1995 Z.z. predstavuje osobitný procesný postup, ktorý má za následok že verejná alebo iná listina (napríklad protokol) stráca právoplatnosťou rozhodnutia orgánu správy katastra svoju právoplatnosť.

Podľa § 12 ods. 1 písm. b) zák. č. 180/1995 Z.z. platí, že ak sa v konaní zistia údaje odporujúce skutočnostiam, z ktorých vychádzalo notárske osvedčenie vyhlásenia o vydržaní alebo o zápise za vlastníka alebo protokol a zoznam o prechode vlastníctva veci štátu na obec, správny orgán môže na návrh rozhodnutím potvrdiť, že pozemky sú vo vlastníctve štátu alebo inej osoby, a to aj vtedy, ak sú dotknuté pozemky a právne vzťahy k nim evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií; vydaním rozhodnutia správneho orgánu strácajú osvedčenia alebo protokoly a zoznamy platnosť.

5. Podľa žalovaného vlastnícke právo k predmetnej parcele UO na PKV č. 1023 v k.ú. R. je zapísané na Československý štát v správe Odboru pôdohospodárskej rady ONV Bratislava – vidiek v podiele 1/1 na základe výkupu a rozhodnutia o prídele. V tomto prípade prešlo vlastníctvo veci štátu (zapísané na PK vložke 1023, k.ú. R.) na obec podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších právnych predpisov.

Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky veci, okrem hnutelností patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú.

6. Z uvedených dôvodov žalovaný konštatoval, že prvostupňový správny orgán rozhodol správne, a preto jeho rozhodnutie potvrdil a odvolaniu nevyhovel.

II.**Konanie na prvostupňovom súde**

7. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom svojej právnej zástupkyne (zmena v právnom zastupovaní zachytená na č. l. 23) žalobu z 27.03.2006.

8. Krajský súd ako súd prvého stupňa pôvodne rozsudkom zo dňa 10.02.2009 č. k. 2S 124/06-75 žalobu zamietol. Na základe odvolania žalobcu z 27. marca 2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. septembra 2010 č. k. 8Sžo/270/2009 (č. l. 94) zrušil uvedený rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnom uznesení vyslovil právny názor, že predovšetkým krajskému súdu vytyka ako nedostatok jeho rozsudku to, že odkaz na dokumenty, ktoré boli podkladom rozhodnutia správnych orgánov a ktoré v spise chýbajú, spôsobuje nepreskúmateľnosť jeho rozsudku. Ďalej Najvyšší súd Slovenskej republiky poukázal aj na primárne pochybenie krajského súdu, kedy krajský súd nepribral do konania ako účastníka konania Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu.

10. V ďalšom konaní krajský súd po tom, čo v súlade s uvedeným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pribral do konania účastníka správneho konania Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 O.s.p.) ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného bolo potrebné zrušiť podľa § 250j ods. 2 písm. b) a e) O.s.p, pretože zistenie skutkového stavu správnym orgánmi je nedostačujúce pre posúdenie veci a v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

11. Uvedený záver krajský súd odôvodnil tým, že z administratívneho spisu žalovaného nie je možné zistiť skutočností, na základe ktorých správny orgán dospel k záveru, že je potrebné námietke účastníka konania proti výpisu z návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov v k.ú. R. vyhovieť. V súvislosti s takto prezentovaným názorom krajský

súd opätovne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý mal v svojom uznesení podrobne rozobrať účel zákona aj úmysel zákonodarcu.

III.

Odvolanie žalovaného/stanoviská

A)

12. Vo včasn podanom odvolaní z 22.02.2011 (č. I. 119) proti rozsudku prvostupňového súdu žalovaný s odkazom, že krajský súd na základe zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávny právny záver a následne vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, si žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2. písm. f) O.s.p.

13. Predovšetkým žalovaný poukázal na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky prostredníctvom uznesenia sp. zn. 8Sžo 270/2009 zo dňa 30.09.2010 vytkol krajskému súdu, že sa v súdnom prieskume dopustil nepribratím Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava do súdneho konania takého procesného pochybenia, ktoré mohlo mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia v preskúvanom konaní. Avšak s vecnou stránkou prejednáanej veci sa Najvyšší súd Slovenskej republiky už ďalej nezaoberal.

14. Na základe uvedeného žalovaný považuje rozsudok krajského súdu zo dňa 25.01.2011 za nedostatočne odôvodnený, nezrozumiteľný a de facto nepreskúmateľný. Z predmetného rozsudku krajského súdu nie je žalovanému zrejmé, aká konkrétna skutočnosť vzhľadom na obsah jeho administratívneho spisu nepreukazuje oprávnenosť zápisu vlastníka Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava k dotknutým pozemkom. Navyše z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, ako sa konkrétne krajský súd vysporiadal s argumentáciou a závermi žalovaného v napadnutom rozhodnutí. Súčasne žalovanému z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, že by krajskému súdu nepredložil kompletnú spisovú dokumentáciu.

15. V súvislosti s uvedenými námietkami ďalej žalovaný poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo 246/2008 z 27.05.2009 a sp. zn. 1Sžo 183/2008 zo dňa 28.04.2009 (v prílohe k odvolaniu žalovaným priložené), ktorými boli potvrdené boli potvrdené rozsudky Krajského súdu v Bratislave o zamietnutí žalôb žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného o námietkach proti návrhu

ROEP v konaní podľa zák. č. 180/1995 Z.z. v k.ú. R.. V týchto prípadoch išlo o identický skutkový stav, pričom súdy svojimi rozsudkami potvrdili rozhodnutie žalovaného ako vecne správne.

16. Takisto žalovaný v odvolaní poukázal na procesnú nezrovnalosť, kedy by po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku o zrušení napadnutého rozhodnutia nemohol opätovne rozhodnúť o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu správy katastra č. O-1-9-6/05-roep.Rus zo 06.10.2005.

17. Záverom svojho odvolania žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietla.

B)

18. Z vyjadrenia žalobcu zo dňa 16. marca 2011 (č. l. 143) vyplýva, že požaduje napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 77,29 €. Súčasne zdôraznil tú skutočnosť, že dôvodom zrušenia prvého prvostupňového rozsudku bola skutočnosť, že prvostupňový súd nepribral do konania ako účastníka konania Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava a nekonal s ním aj napriek skutočnosti, že rozhodnutím vo veci mohli byť dotknuté jeho vlastnícke práva.

K námietke žalovaného, že príslušná správa katastra by podľa ust. § 7 ods. 6 a 7 zák. č. 180/1995 Z.z. by nemohla údaj zapísaný v katastri nehnuteľností zmeniť žalobca uviedol, že účelom konania podľa ustanovenia § 247 O.s.p. je výlučne preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu, a nie náprava protiprávneho stavu.

C)

19. Z vyjadrenia Hlavného mesta Slovenskej republiky zo dňa 22. marca 2011 (č. l. 146) vyplýva, že sa stotožňuje správnym názorom, ktorý zaujal Katastrálny úrad v Bratislave v podanom odvolaní. Podľa názoru Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava krajský súd nedostatočne posúdil daný skutkový, ale aj právny stav viažuci sa k pozemku registra „E“ parc. č. X., k. ú. R..

20. K zápisu vlastníckeho práva k uvedenému pozemku v prospech Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava prišlo dňa 11.07.2007 na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia č. 1/2007/ROEP/R. zo dňa 10.07.2007. Uvedené rozhodnutie bolo vydané v rámci správneho konania, ktoré bolo riadne ukončené vydaním právoplatného rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.07.2007 a jeho vykonateľnosť nebola nikdy odložená.

21. Navyše podľa názoru zúčastnenej osoby Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, v súčasnosti uplynuli viac ako 3 roky od zápisu schváleného ROEP-u v k.ú. R., preto tak, ako uvádza Katastrálny úrad v Bratislave, nie je možné v tejto veci postupovať podľa ustanovenia § 7 ods. 6 a 7 zák. č. 180/1995 Z.z.

22. Na základe uvedených skutočností požiadal konajúci súd, aby rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietal.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, a preto postupom podľa § 220 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského zmenil tak, že v zmysle nasledujúcich záverov žalobu zamietol.

24. Žalovaný svoje odvolanie oprel o viacero námietok. Za účelom riadneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa musí Najvyšší súd primárne vysporiadať s námietkou nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu, lebo nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia je zásadnou prekážkou, ktorá bráni vykonaniu odvolacieho súdneho konania. Až po vyslovení ich nedôvodnosti súdom vzniká právo žalobcovi na prieskum zákonnosti samotného rozhodnutia (meritórne námietky).

A) K nepreskúmateľnosti rozsudku krajského súdu:

25. Najvyšší súd z napadnutého rozsudku zistil, že krajský súd sa v svojom odôvodnení (str. 4) zaoberal interpretáciou ustanovení § 1 zák. č. 180/1995 Z.z. ako aj § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb.

26. Po oboznámení sa s obsahom argumentácie krajského súdu, prostredníctvom ktorej odôvodňoval výrok o zrušení napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, je Najvyšší súd nútený potvrdiť oprávnenosť námietky žalovaného, že táto časť súdneho odôvodnenia je nepreskúmateľná.

27. Predovšetkým krajský súd v napadnutom rozsudku na jednej strane uvádza, že „z dokladov založených do spisu, t.j. administratívneho spisu žalovaného nie je možné zistiť skutočností, na základe ktorých správny orgán dospel k záveru, že je potrebné námietke účastníka konania proti výpisu z návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov v kat. úz. R. vyhovieť.....“ avšak na druhej strane konkrétne neuviedol, ktorý listinný dôkazný prostriedok spôsobuje rozpor zisteného skutkového stavu s obsahom administratívneho spisu v zmysle § 250j ods. 2 písm. b) O.s.p., ako ani neobjasnil, ktorú vadu mal na mysli, keď aplikoval na napadnuté uznesenie zrušovacie dôvod vymedzený v § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p, a ako táto vada mohla ohroziť zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250j ods. 2 písm. b) a e) O.s.p. súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že

b) zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov,

e) v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

28. Základné požiadavky kladené na súdne rozhodnutie sú vymedzené v občianskom súdnom poriadku najmä prostredníctvom ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

29. Aj konštantná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nastolila trvalú požiadavku vysporiadať sa so všetkými relevantnými argumentmi účastníka konania (Garcia Ruiz v. Španielsko, rozsudok z 21.01.1999, sťažnosť č. 30544/96), ktorej dodržiavanie starostlivo preveruje. Uvedené vysporiadanie sa s argumentmi účastníka konania je možné na súdnej úrovni vykonať podľa § 157 ods. 2 O.s.p. iba prostredníctvom uvedenia jasných dôvodov v postačujúcom množstve, ktoré najmä na základe logických úsudkov vyplývajúcich zo zisteného skutkového stavu predstavujú argumenty na akceptovanie alebo nesúhlas s právnymi názormi vyslovenými konajúcim súdom; opačný prípad zapríčiňuje nepreskúmateľnosť rozsudku súdu.

30. Za nedostatok dôvodov, ktoré by inak mali byť riadne objasnené v odôvodnení súdneho rozsudku, nie je možné považovať čiastkové nedostatky odôvodnenia tohto súdneho rozhodnutia, ale iba taký nedostatok dôvodov, ktoré majú svoj základ v skutkových zisteniach (skutkové dôvody). Skutkovými dôvodmi, pre ktoré nedostatok je možné rozhodnutie súdu zrušiť pre nezrozumiteľnosť, sú také vady skutkových zistení, ktoré sú neodmysliteľným základom pre rozhodnutie samotné, tzn. vytvárajú rozhodovacie dôvody. Do tejto skupiny spadajú situácie, kedy súd vyvodil rozhodovací dôvody

- o skutočnosti v súdnom konaní nepreverovanej, poprípade
- neprípustnej, tzn. zistenej v rozpore so zásadou legality (článok 2 ods. 2 ústavy) alebo
- tam, kde nie je zrejmé, či sa súd s administratívnym spisom, ako aj s podkladmi rozhodnutia tam vloženými vôbec oboznámil.

31. Na tomto mieste musí Najvyšší súd zdôrazniť, že v pripojenom administratívnom spise sa nachádza dostatočné množstvo listinných podkladov rozhodnutia, a to napríklad 2 prílohy pripojené k podaniu Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava č. MAG-05/15271 zo dňa 08.12.2005. Tieto ako aj iné podklady naznačujú, že krajský súd oboznámeniu sa so zaslaným administratívnym spisom nevenoval dostatočnú pozornosť.

32. Riadne, logické, presvedčivé a pre účastníka zrozumiteľné odôvodnenie sa pre neho stáva alebo argumentom presvedčujúcim ho o zákonnosti vydaného rozhodnutia súdu alebo východiskovým zdrojom argumentov na spochybnenie tohto rozhodnutia.

33. Nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia je základnou prekážkou pre úspešné vykonanie a zavŕšenie odvolacieho súdneho konania, ktoré predstavuje jednu zo zákonných záruk ústavného práva jednotlivca na súdnu a inú ochranu v medziach článkov 46 až 50 Ústavy Slovenskej republiky. Preto na zmarenie účelu odvolacieho súdneho konania súdom samotným je nutné nazerať ako na naplnenie skutkovej podstaty, kedy sa účastníkovi postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, tzn. že takéto konanie prvostupňového súdu je možné vyhodnotiť ako zrušujúci dôvod vymedzený v § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Podľa § 220 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

34. Avšak vzhľadom na nutnosť zachovať ustálenú súdnu judikatúru a na nutnosť spravovať sa zásadou hospodárnosti súdneho konania aj v štádiu odvolacieho konania, Najvyšší súd vykonal aj meritórny prieskum zákonnosti napadnutého správneho rozhodnutia.

B) K otázke viazanosti nižších súdov judikatúrou súdov vyšších:

35. Najvyšší súd plne akceptuje rozhodovaciu autonómiu každého súdu v zmysle článku 144 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky byť nezávislý a pri rozhodovaní viazaný iba ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom. Avšak princíp právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy) vyžaduje od každého súdu, aby naplnil legitímne očakávanie jednotlivcov na právnu istotu, že v obdobnej veci súd rozhodne rovnako, ibaže by mu v tom bránili zákonné okolnosti. Medzi zákonné okolnosti ospravedľujúce judikatúrny posun patria najmä zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu, prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska alebo vyslovenie iného právneho názoru vyšším súdom, poprípade medzinárodným orgánom súdnej moci.

36. Najvyšší súd v minulosti už viackrát adresoval Krajskému súdu v Bratislave svoj právny názor na riešenie úpravy vlastníckych vzťahov počas procesu ROEP, ktoré sa týkali otázky užívania majetku, ktorý zanechali v Československej republike osoby presťahované do Maďarska podľa Československo-maďarskej dohody o výmene obyvateľstva, a to najmä pre lokalitu zahrnutú v k.ú. R.. Ide napríklad o rozsudky sp. zn. 1Sžr

183/2008 z 28. apríla 2009 alebo sp. zn. 2Sžo 246/2008 z 27. mája 2009. V obidvoch citovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu boli rozsudky Krajského súdu v Bratislave, ktoré potvrdili rozhodnutie orgánu správy katastra, ktorý vyhovel námietkam Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava podaným proti návrhu ROEP v k.ú. R. vo vzťahu k majetku, ktorý zanechali v Československej republike osoby presťahované do Maďarska podľa Československo-maďarskej dohody o výmene obyvateľstva, potvrdené ako vecne správne.

37. Napríklad v odôvodnení rozsudku sp. zn. 2Sžo 246/2008 z 27. mája 2009 sa na str. 7 konštatuje :

„Odvolaací súd sa stotožnil s právnym záverom žalovaného, že pre posúdenie dôvodnosti námietok vznesených Hlavným mestom SR Bratislava bolo nepochybné zistenie, že ku dňu účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí boli dotknuté pozemky, ku ktorým uplatnilo námietky vo vlastníctve Slovenskej republiky a národnému výboru patrilo právo hospodárenia.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že proti návrhu ROEP podalo Hlavné mesto Bratislava komisii na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim v zákonnej lehote námietku, ktorou vyhotoviteľovi ROEP vytkalo, že nesprávne prešetril vlastnícke vzťahy k pozemkom zapísaným v pkv. č. 182, k.ú. R., pretože podľa posledného zápisu bol zapísaný vlastníkom Československý štát v správe odboru pôdohospodárskeho Rady ONV Bratislava – vidiek v celosti na základe rozhodnutia o výkupe a rozhodnutia o prúdele podľa zákona č. 46/1948 Zb. novej pozemkovej reforme. Námietka bola prerokovaná v komisii a predložená správnomu orgánu na rozhodnutie. Žalobca až v žalobe namietal, že dotknuté pozemky boli iba v dočasnej správe ONV Bratislava – okolie a preto Hlavné mesto SR nesplnilo jednu z podmienok zákona na prechod vlastníctva k veciam na obec, a to aby mal k dotknutým nehnuteľnostiam právo hospodárenia.

Odvolaací súd je toho názoru, že v konaní o o námietke podľa § 7 ods. 3 zákona boli zistené dostatočné dôkazy na to, aby námietke namietateľa (Hlavné mesto SR Bratislava) na opravu návrhu ROEP bolo vyhovené.“

38. V obdobnom duchu sa vyslovil Najvyšší súd aj prostredníctvom odôvodnenia uznesenia sp. zn. 8Sžo 270/2009 zo dňa 30.09.2010, ktorým krajskému súdu vytkol,

že v súdnom prieskume sa krajský súd dopustil nepribratím Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava do súdneho konania takého procesného pochybenia, ktoré mohlo mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia v preskúvanom konaní.

39. Bolo preto celkom legitímne očakávané od účastníkov, najmä od zúčastnenej osoby Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava, ktorá v svojich písomných podaniach na uvedený judikatúrny rozpor upozornila, že alebo Krajský súd v Bratislave si osvojí právny názor Najvyššieho súdu alebo dôvodnou argumentáciou účastníkom konania objasní, čo je dôvodom, aby tak nekonal.

40. Potom krajský súd tým, že pri meritórnom rozhodovaní v skutkovo a právne obdobnej veci konal protichodne, tzn. v rozpore s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu zrušil rozhodnutie správneho orgánu, a tento svoj judikatúrny posun vôbec neobjasnil, potom jeho konania je nutné označiť za arbitrárne.

41. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu ako aj argumentácie žalovaného, a tiež s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovaných rozhodnutiach sp. zn. 1Sžo 183/2008 a 2Sžo 246/2008, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

42. Na základe uvedeného musel Najvyšší súd vykonať v odvolacom konaní nápravu nesprávnej rozhodovacej činnosti krajského súdu tým, že napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodnutie žalovaného tým, že zamietol žalobu, potvrdil v zmysle doterajšej svojej judikatúry.

43. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému žalobcovi právo na úplnú náhradu trov tohto konania nevzniklo.

44. Vo vzťahu k možným nárokom na náhradu trov konania zúčastnených osôb si Najvyšší súd v zmysle § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. osvojil extenzívny výklad ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktoré toto právo priznávajú iba účastníkom súdneho konania, kam výslovne priradujú iba žalobcu a žalovaného. Najvyšší súd preto už dlhodobo deklaruje, že právo na náhradu trov súdneho konania prislúcha pri splnení ďalších podmienok aj zúčastneným osobám.

Nakoľko však v prejednávanej veci bola zúčastnenou osobou Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, od ktorej sa oprávnene očakáva, že vo svojej rézii bude plniť aj úlohy účastníka v správnom súdnictve, Najvyšší súd jej právo na náhradu trov konania nepriznal.

45. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava katastrálneho konania pri tvorbe registra obnovennej evidencie pozemkov vychádza z verejnoprávných vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 31. januára 2012

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová